

VIVEs kommunetal 2026.6: Flere børn og ældre vil presse især yderkommuners økonomi

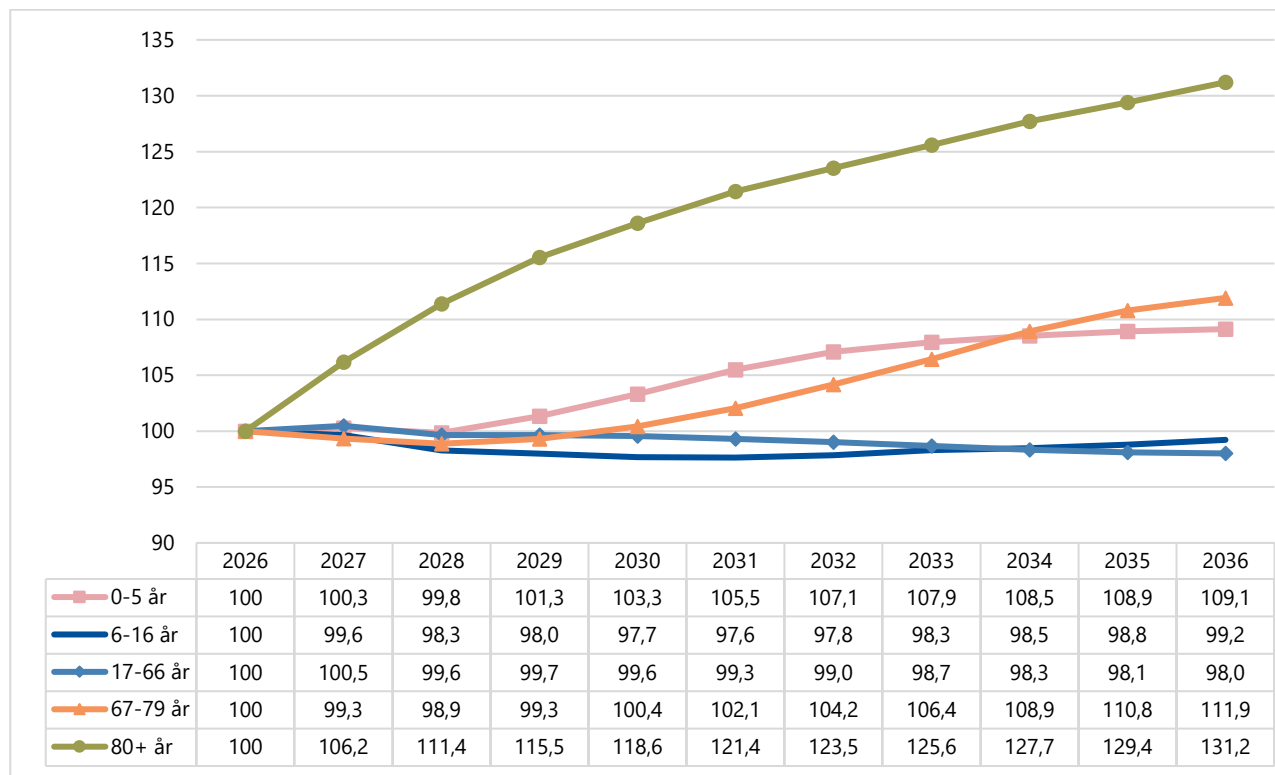
De næste 10 år kommer der flere børn og ældre, og det vil presse særligt yderkommunernes økonomi.

Der kommer flere børn og ældre i de kommende 10 år. Det betyder, at der vil komme større efterspørgsel på blandt andet dagtilbud og ældrepleje, og samtidig vil der være relativt færre borgere i den erhvervsaktive alder. Tilsammen vil det presse kommunernes økonomi og behovet for medarbejdere på dagtilbuds- og ældreområdet, særligt i yderkommunerne.

Flere børn og ældre i forhold til antallet af borgere i den erhvervsaktive alder

Befolkningstallet i Danmark forventes at stige fra 6 mio. borgere i 2026 til 6,2 mio. i 2036. Det skyldes især, at der kommer flere børn og flere ældre (se Figur 1). Kigger vi 10 år frem, forudser befolkningsfremskrivningerne 9 % flere 0-5-årige, 12 % flere 67-79-årige og 31 % flere 80+-årige. I samme periode forventes antallet af borgere i den primære erhvervsaktive alder fra 17-66 år at falde med 2 %.

Figur 1. Befolkningsfremskrivning for fem hovedaldersgrupper 2026-2036 (indeks, 2026=100)

Kilde: ECO Nøgletal og Danmarks Statistikbank (FRDK126).

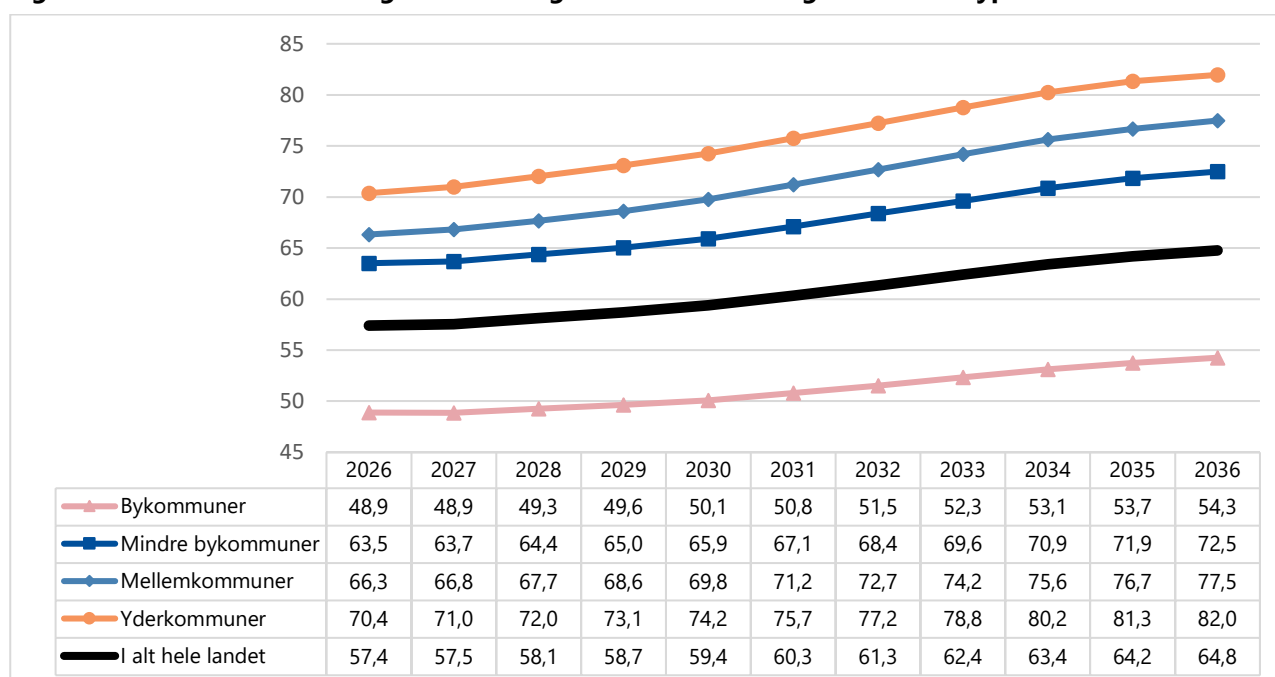
Den demografiske forsørgerbrøk, som udtrykker forholdet mellem borgere i og uden for den erhvervsaktive alder, afspejler samme tendens. Denne brøk forventes at stige fra ca. 57 børn og ældre pr. 100 borgere i alder-

ren 17-66 år i dag til ca. 65 børn og ældre i 2036 (se den sorte graf i Figur 2). Antallet af borgere i de aldersgrupper, der primært trækker på de kommunale serviceydelser, stiger med andre ord i forhold til antallet af borgere i den aldersgruppe, der primært bidrager til de kommunale skatteindtægter.

Demografisk udgiftspres stiger mest i yderkommuner

Den forventede stigning i den demografiske forsørgerbrøk varierer på tværs af forskellige kommunetyper. De såkaldte yderkommuner skiller sig ud ved både at have den største gennemsnitlige demografiske forsørgerbrøk i dag og den største forventede stigning (jf. Figur 2). I de større bykommuner er forsørgerbrøken omvendt relativt lav i dag og forventes også at stige mindre i de kommende år. Udviklingen går dog i samme retning over hele landet, med en stigende demografisk forsørgerbrøk på tværs af alle kommunetyper.

Figur 2. Fremskrevet demografisk forsørgerbrøk for forskellige kommunetyper 2026-2036

Note: Vægtede gennemsnit. Demografisk forsørgerbrøk er beregnet som antallet af borgere i alderen 0-16 år og 67+ år, der er pr. 100 borgere i alderen 17-66 år. Bemærk, at ældre her defineres som borgere på 67+ år, og at der ikke er taget højde for, at pensionsalderen gradvist forhøjes fra 67 år til 68 år i 2030 og til 69 år i 2035.

Kilde: ECO Nøgletal og Danmarks Statistikbank (FRKM126) samt oplysninger om kommunernes fordeling på kommunetyper fra "Afrapportering fra Finansieringsudvalget, Økonomi- og Indenrigsministeriet 2018", https://www.ism.dk/media/27171/afrapportering_fra_finansieringsudvalget_feb_2018_pdfa.pdf

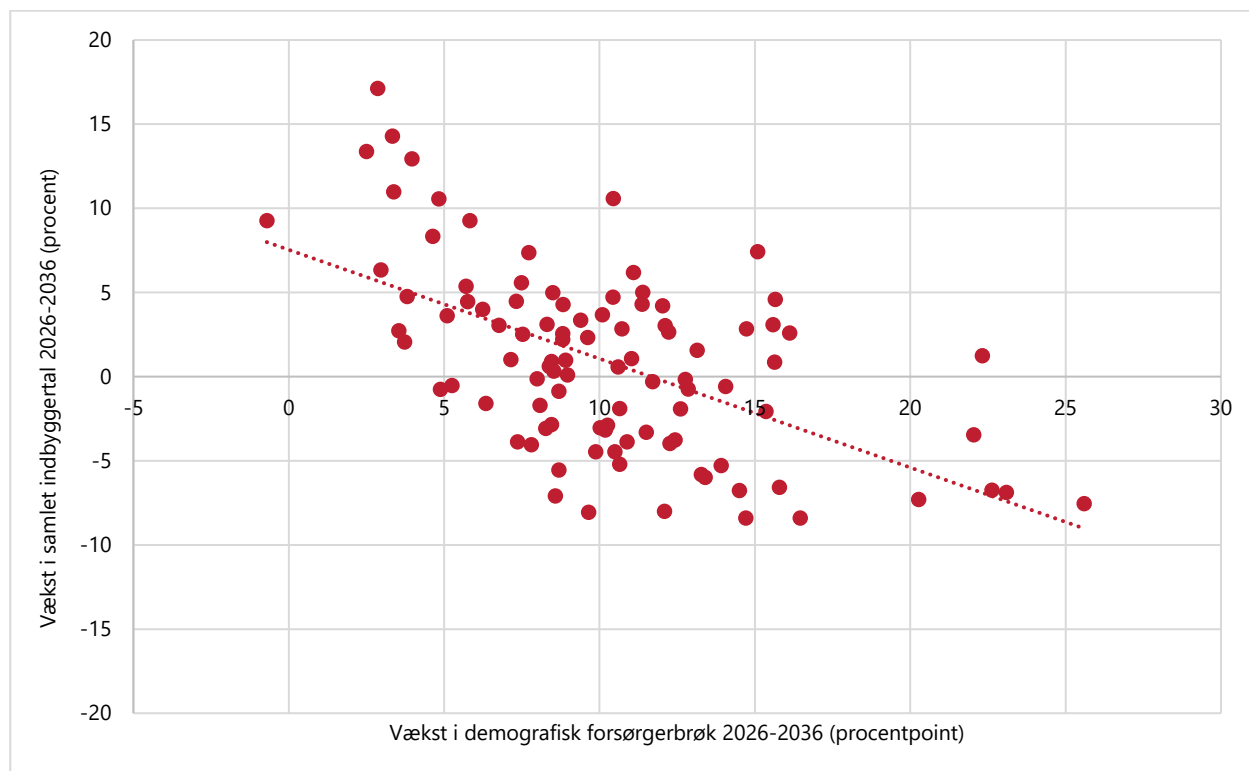
Udviklingen slår mest igennem i de kommuner, hvor befolkningstallet falder

Den forventede stigning i den demografiske forsørgerbrøk er typisk størst i kommuner, hvor det samlede befolkningstal samtidig falder (Figur 3). Kommuner i figurens nederste højre hjørne oplever både en relativt høj vækst i den demografiske forsørgerbrøk og et fald i det samlede befolkningstal. Det gælder for eksempel de små ø-kommuner og kommuner som Odsherred, Tønder, Frederikshavn, Struer og Lemvig. Omvendt oplever kommuner i øverste venstre hjørne af figuren en relativt mindre vækst i forsørgerbrøken og kan forvente et forøget indbyggertal. Det gælder fx kommuner som Ballerup, Brøndby, Høje-Taastrup, Vallensbæk, Odense, Aarhus og Horsens.

Hvordan den stigende demografiske forsørgerbrøk konkret påvirker de enkelte kommuners økonomi, vil afhænge af mange forhold. Langtfra alle 67+-årige har behov for pleje- og omsorgsydelser, og såkaldt 'sund

aldring' vil kunne betyde, at fremtidens ældre måske er mere sunde og har mindre brug for hjælp end ældre i dag. Dertil kommer, at pensionsalderen gradvist hæves de kommende år, og at fremtidens ældre vil have større pensionsformuer og dermed bidrage mere til kommunernes skatteindtægter.

Figur 3. Sammenhæng mellem forventet udvikling i demografisk forsørgerbrøk og samlet befolkningsudvikling 2026-2036

Kilde: ECO Nøgletal og Danmarks Statistikbank (FRKM126).

Data og metode

Analysen er baseret på ECO Nøgletal og bygger på data om kommunernes udgifter, struktur og befolknings-sammensætning fra Danmarks Statistikbank (www.statistikbanken.dk).

Find flere tal fra din kommune eller se demoversionen af ECO Nøgletal på eco.vive.dk.

Se for eksempel tabeller om kommunernes befolknings-sammensætning og -udvikling:

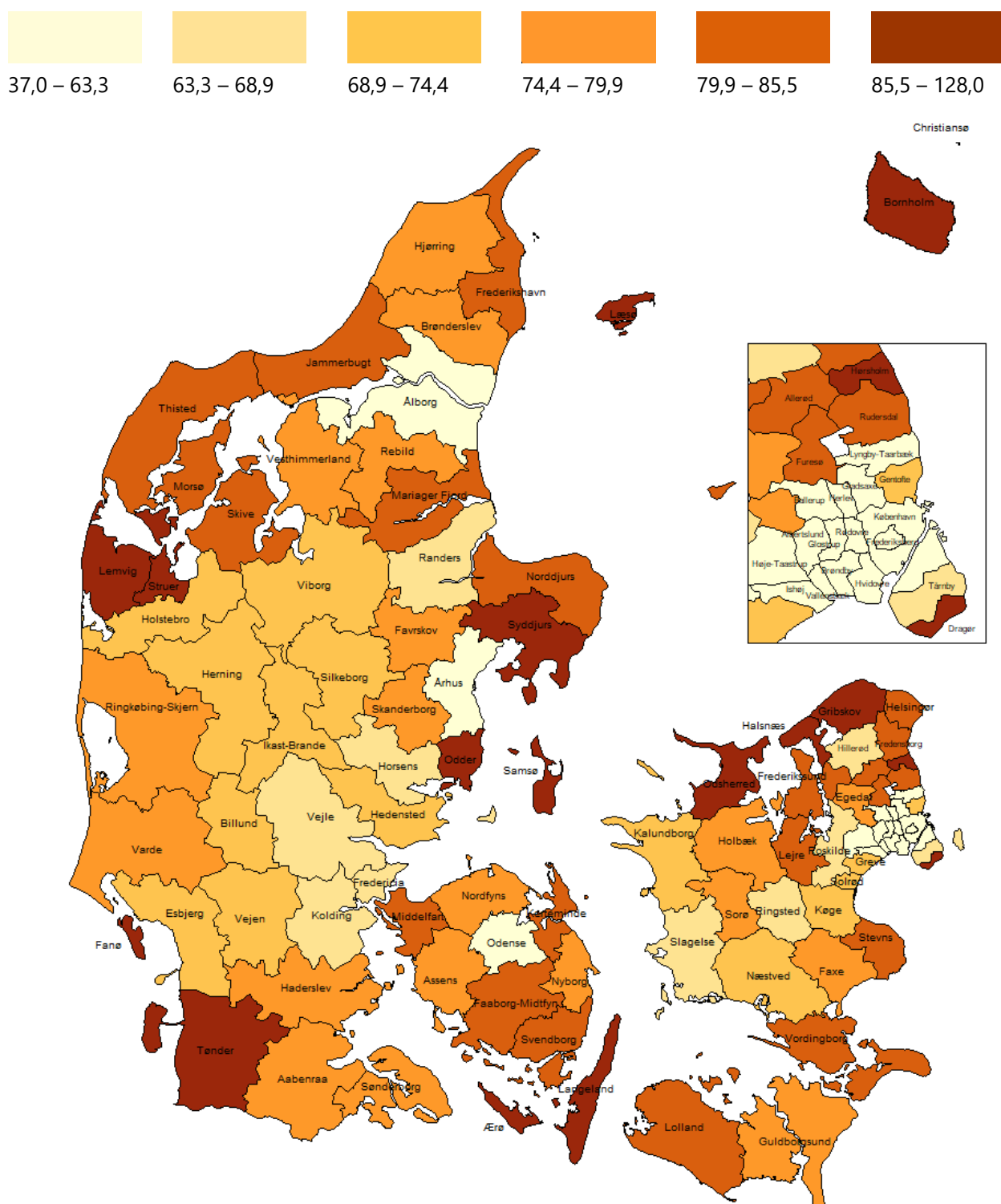
- Tabel 2.16 Befolkningsfremskrivning 2026-2036
- Graf 2.17 Fremskrevet demografisk forsørgerbrøk 2026-2036
- Graf 7.53 Forventet udvikling i antal 80+ årige 2026-2036 (indeks).

ECO Nøgletal leverer tabeller med nøgletal samt grafer med udviklinger på 19 forskellige udgiftsområder i den kommunale sektor. Hver kommune bliver sammenlignet med en gruppe af kommuner med tilsvarende rammebetingelser på det enkelte udgiftsområde.

Kontakt: Kurt Houlberg, professor i VIVE, tlf. 31 57 66 84, kuho@vive.dk eller Jørgen Lauridsen, analytiker i VIVE, tlf. 26 93 00 00, jola@vive.dk.

I VIVEs kommunetal dykker vi med jævne mellemrum ned i udvalgte ECO Nøgletal. Du kan [tilmelde dig VIVEs nyhedsbrev på vive.dk](#) og modtage kommende udgaver af VIVEs kommunetal.

Figur 4. Befolkningsfremskrivning, forventet demografisk forsørgerbrøk 2036

Kilde: ECO Nøgletal og Danmarks Statistikbank (FRKM119).